

Sygn. akt II PK 22/15

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa M. G.
przeciwko Zespołowi Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w L.
o przywrócenie dotychczasowych warunków pracy i płacy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 września 2015 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy
z dnia 13 lutego 2014 r., sygn. akt V Pa 10/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy – Sąd Pracy w Lubinie
– w sprawie z powództwa M.G. przeciwko Zespołowi Szkół Zawodowych i
Ogólnokształcących w L. o przywrócenie dotychczasowych warunków pracy i płacy
– przywrócił powódce dotychczasowe warunki pracy i płacy u strony pozwanej i
orzekł o kosztach procesu oraz kosztach sądowych.

Powyższy wyrok Sądu Rejonowego strona pozwana zaskarżyła apelacją.

Wyrokiem z dnia 13 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy: zmienił zaskarżony wyrok w całości w ten
sposób, że oddalił powództwo (pkt I.); zasądził od powódki na rzecz strony
pозwanej kwotę 150 zł tytułem zwrotu kosztów za obie instancje (pkt II.).

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powódka zaskarżyła skargą kasacyjną; skargę oparto na pierwszej podstawie kasacyjnej określonej w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) wskazano na przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Wskazano, że „w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, powiązane z koniecznością dokonania wykładni art. 45 § 1 kp w związku z art. 42 § 1 kp i w związku z art. 10 ust. 3 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników z dnia 13 marca 2003 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 844) w związku z art., 38 Kodeksu Pracy...”. Autor skargi przedstawił, że „w niniejszej sprawie powódka, jako członek organizacji międzyszakładowej NSZZ S. została przez Komisję Międzyszakładową, zgodnie ze statutem, upoważniona do „reprezentowania Organizacji Międzyszakładowej i dokonywania w imieniu Komisji czynności uzgodnienia regulaminu rozdziału środków ZFŚS w ZSZiO w Lubinie. Rozstrzygające sprawę Sądy uznały, że upoważnienie takiej treści jest wystarczające, w świetle uregulowań art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy o związkach zawodowych do przypisania powódce przymiotu pracownika podlegającego szczególnej ochronie. Sąd dokonał także wykładni art. 10 ust. 3 ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników przyjmując, że w sytuacji jak w niniejszej sprawie zastosowanie znajduje art. 38 KP a zgoda zarządu organizacji związkowej jest niepotrzebna. W związku z dokonaną przez Sąd Okręgowy wykładnią powstało istotne zagadnienie prawne, dotyczące problematyki zakresu ochrony przed wypowiedzeniem warunków pracy i płacy pracownikowi szczególnie chronionemu w oparciu o przepisy ustawy o związkach zawodowych. Mianowicie powstaje pytanie, czy ochrona pracownika szczególnie chronionego na podstawie przepisów ustawy o związkach zawodowych jest wyłączona przed zmianą warunków pracy i płacy w okolicznościach gdy praca powierzona została innemu pracownikowi. Punktem wyjścia jest analiza art. 10 ust. 3 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników z dnia 13 marca 2003 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 844).

Zdaniem powódki przeniesienie zakresu pracy na innego pracownika nie jest wystarczającą podstawą do przyjęcia, że zastosowanie znajduje art. 38 KP. W ten sposób nie spełnia się norma art. 10 ustęp 3 ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników z dnia 13 marca 2003 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 844) określająca, że nie jest możliwe dalsze zatrudnianie na dotychczasowym stanowisku pracy. W ocenie skarżącej powódki posiadanie ochrony trwałości stosunku pracy przewidzianej art. 32 ustawy o związkach zawodowych i pozorności likwidacji stanowiska pracy w żaden sposób nie zwalnia Pracodawcy z uzyskania zgody organizacji związkowej”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powódki nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), „powiązane z koniecznością wykładni” wskazanych przepisów prawa (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi

kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów

interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08, LEX nr 794605). Chodzi przy tym o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie o rozbieżności w jego zastosowaniu. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12, LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12, LEX nr 1228618).

Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawił ani istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., ani istnienia potrzeby wykładni wskazanych przepisów prawa (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Zasadnicza wadliwość uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania polega na tym, że skarżąca twierdzenia w tym zakresie opiera na

założeniu sprzecznym z podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy twierdząc, że praca powódki „powierzona została innemu pracownikowi”.

Jest to założenie sprzeczne z podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji, wiążącą Sąd Najwyższy stosownie do przepisu art. 398¹³ § 2 k.p.c., zgodnie z którą konsekwencją zmniejszenia liczby uczniów w pozwanej szkole, a co za tym idzie – także liczby oddziałów była decyzja pracodawcy o zmniejszeniu zatrudnienia w grupie pracowników administracyjnych. W rezultacie strona pozwana zlikwidowała etat sekretarki oraz zmniejszyła wymiar czasu pracy powódce (zatrudnionej na stanowisku specjalisty ds. uczniowskich), a także pracownicy zatrudnionej na stanowisku księgowej. U strony pozwanej miały miejsce wskazane powódce w wypowiedzeniu zmiany organizacyjne. Obowiązki wykonywane przez powódkę nie zostały przez pracodawcę powierzone innemu pracownikowi. Powódka wykonuje dotychczasowy zakres obowiązków w zmniejszonym na skutek wypowiedzenia zmieniającego wymiarze czasu pracy.

Twierdzenia uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie uwzględniają w ogóle w swojej konstrukcji powyżej przedstawionych ustaleń zaskarżonego rozpatrywaną skargą kasacyjną wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy.

Ponadto autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej, niezależnie od powyżej stwierdzonej wadliwości uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie przedstawił odpowiedniego wyводу zawierającego jurydyczną argumentację, którą wykazałby, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), czy potrzeba wykładni przepisów prawa (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.